

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MARDI 22 AVRIL 2014

Soir

PLENUMVERGADERING

van

DINSDAG 22 APRIL 2014

Avond

La séance est ouverte à 17.34 heures et présidée par M. André Flahaut.
De vergadering wordt geopend om 17.34 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Melchior Wathelet

Excusés

Berichten van verhindering

Minneke De Ridder, Guy D'haeseleer, Flor Van Noppen, pour raisons de santé / wegens gezondheidsredenen;
Linda Musin, pour raisons familiales / wegens familieaangelegenheden;
Charles Michel, devoirs de mandat / ambtsplicht.

Ontwerpen en voorstellen

Projets et propositions

01 **Projet de loi portant exécution du règlement (UE) n° 181/2011 du Parlement européen et du Conseil du 16 février 2011 concernant les droits des passagers dans le transport par autobus et autocar et modifiant le règlement (CE) n° 2006/2004 (3484/1-2)**

01 **Wetsontwerp houdende uitvoering van verordening (EU) nr. 181/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende de rechten van autobus- en touringcarpassagiers en tot wijziging van verordening (EG) nr. 2006/2004 (3484/1-2)**

Sans rapport
Zonder verslag

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

01.01 **Tanguy Veys** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik zal vrij kort zijn, maar ik wens niettemin gebruik te maken van de bespreking in de plenaire vergadering. Door omstandigheden kon ik bij de behandeling in de commissie voor de Infrastructuur immers geen uiteenzetting geven.

Mijnheer de staatssecretaris, het is een goede zaak dat met voorliggend wetsontwerp een Europese verordening, die reeds van 2011 dateert, wordt omgezet. Heel terecht worden met deze omzetting de zogenoemde rechten van de autobus- en touringcarpassagiers gestroomlijnd en duidelijk scherp gesteld.

Mijnheer de staatssecretaris, in het verleden werden wij namelijk geconfronteerd met gevallen waarbij passagiers van touringcars het slachtoffer werden van zogenaamde piraten of kleine ondernemingen, die

met bepaalde technieken afbreuk deden aan de goede dienstverlening die vele autobus- en touringcarorganisaties de reizigers proberen te geven. Hun praktijken zorgden niet alleen voor oneerlijke concurrentie; in bepaalde gevallen gebeurden er ook zaken op kap van de passagiers of de reizigers. Zij werden in bepaalde gevallen zelfs het slachtoffer van malafide praktijken. Bovendien kwam zodoende ook de veiligheid in sommige gevallen ernstig in het gedrang.

Wij hebben tijdens een hoorzitting met de transportsector ook het genoegen gehad de federatie van touringcars te horen pleiten voor een heel strikte regelgeving teneinde de malafide organisaties of de praktijken die het imago van de sector schaden, aan te pakken.

Mijnheer de staatssecretaris, zij heeft er ook op gewezen – dit is de reden van mijn betoog – dat de regelgeving er tevens voor moet zorgen dat de sector zelf in staat is de regels uit te voeren en dat er een duidelijk kader is. Helaas moeten wij vaststellen dat daaraan ook een prijskaartje vast hangt.

De vrees bestaat dat de reizigers zullen worden geconfronteerd met meerkosten. Aan het terugbetalen van onkosten, de opvang bij annulatie en dies meer hangt immers ook een prijskaartje. Men moet daarmee ook rekening houden en ervoor zorgen dat de sector niet zelf het slachtoffer wordt van een meer stringente regelgeving die hen financieel in moeilijkheden zou brengen.

Ik heb nog een laatste bemerking over de regelgeving zelf. Ik denk dat ter zake verder overleg nodig is. Dat is ook gebleken op de hoorzitting met de transportsector over het toezicht en de modaliteiten waarbinnen men zowel nationale als internationale ritten kan doen.

Mijnheer de staatssecretaris, wij weten dat uw bezorgdheid vooral de veiligheid op de weg van bestuurders en passagiers betreft. Ik deel die bezorgdheid. Wij opereren echter binnen een Europees kader en het is ook belangrijk dat die regelgeving geen blok aan het been is van de Belgische loyale autocarondernemingen. Zij worden immers vaak geconfronteerd met buitenlandse firma's die opereren op de grens van het wettelijke.

Mijnheer de staatssecretaris, ik hoop dat die regelgeving, de invoering van de Europese verordening, ervoor zal zorgen dat de rotte appels eruit gaan. Ik dring er echter op aan dat ook in de toekomst wordt gewerkt aan het finetunen van die regelgeving vanuit de sector zelf. Ik heb het dan onder andere over de autokeuring. Ook de Federatie van de Belgische Autobus- en Autocarondernemers vraagt om voort te werken aan een verfijning van die regelgeving.

Op die manier kan ervoor worden gezorgd dat de Belgische autocarondernemingen ook in de toekomst de internationale strijd met gelijke middelen en gelijke wapens kunnen aangaan.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3484/2)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3484/2)**

Le projet de loi compte 17 articles et une annexe.
Het wetsontwerp telt 17 artikelen en een bijlage.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 17 sont adoptés article par article, ainsi que l'annexe.
De artikelen 1 tot 17 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de bijlage.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

02 Proposition de loi portant des dispositions concernant la mobilité (3352/1-4)

02 Wetsvoorstel houdende bepalingen betreffende de mobiliteit (3352/1-4)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Christophe Bastin, Valérie De Bue, David Geerts, Sabien Lahaye-Battheu, Linda Musin, Jef Van den Bergh

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Véronique Bonni, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

Het is een echte dialoog tussen twee personen.

02.01 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de staatssecretaris, enerzijds is het natuurlijk een goede zaak dat een regelgeving die tot voor enkele jaren wel degelijk haar nut heeft bewezen en die om foute redenen werd afgeschaft of – zo blijkt nu – opgeschort, nu opnieuw wordt geactiveerd, waardoor het gecombineerd spoorvervoer en verspreid goederenvervoer opnieuw gesubsidieerd kan worden.

We lezen geregeld in allerlei beleidsnota's dat meer moet worden ingezet op het vervoer per spoor en via de binnenwateren teneinde het wegvervoer te ontlasten. De boodschap moet natuurlijk hand in hand gaan met het promoten en ondersteunen van die vervoersmodi. We weten allemaal dat zeker wat het verspreid en gecombineerd vervoer betreft, het grote struikelblok natuurlijk het prijskaartje ervan is. Het is een zeer dure bezigheid om het spoorvervoer vanuit diverse hoeken op een efficiënte manier samen te stellen. Vandaar dat de federale overheid dat steeds met succes financieel heeft ondersteund.

Ik heb in het verleden al aangekaart dat ik, enerzijds, uw handelwijze als staatssecretaris en, anderzijds, de stopzetting van het systeem betreurde. Er werd in feite misbruik gemaakt van het argument dat men moest besparen om te snoeien in de subsidiëring van het gecombineerd en verspreid vervoer per spoor. Dat was een foutieve, zelfs nefaste keuze, want de beslissing heeft ook financiële gevolgen gehad. Ik verwijs daarvoor naar NMBS Logistics, dat nog steeds in een precair financieel vaarwater vertoeft. Dat bedrijf heeft reeds een aantal taken moeten afstoten, omdat het tot de conclusie kwam dat die financieel niet meer houdbaar waren.

Als u als staatssecretaris wenst in te zetten op het vervoer per spoor en op het water, dan moet daar ook een inspanning tegenover staan. Zeker voor de periode van juni 2013 tot eind 2013 is de federale overheid ter zake in gebreke gebleven.

Een tweede punt is de onzekerheid. Wij zien dat ook in tal van andere zaken, zoals de fiscaliteit of de economische initiatieven die vanuit de overheid worden ondersteund. Ook daar is men vooral vragende partij voor zekerheid en stabiliteit. Ik betreur dat de subsidieregeling, afhankelijk van uw onderhandelingsmarge binnen de regering of uw wil om bepaalde subsidiesystemen al dan niet te verlengen, in feite gebeurd is op de kap van het gecombineerd en verspreid goederenvervoer per spoor.

Als er een sector is die nood heeft aan stabiliteit en zekerheid, dan is het die wel. Wij hebben het over contracten die havenbedrijven moeten afsluiten met bepaalde invoerders waarbij een bepaalde prijs wordt gegarandeerd. Dat kan niet met een prijs die van vandaag op morgen wijzigt. Neen, men wenst contractueel voor de komende twee jaar met een leverancier van grondstoffen of containers tot een prijs te komen. Met de onzekere factor van de subsidies wordt de markt onnodig verstoord.

Het bedrijfsleven, enkele havens in Wallonië, maar vooral de Vlaamse havens dragen daar de gevolgen van. Vandaar dat het niet toevallig is dat u de subsidiekraan misschien gemakkelijker hebt dichtgedraaid. Ik denk in ieder geval dat dit beleid bijzonder nefast is geweest. Ik heb al verwezen naar NMBS Logistics. In tweede orde verwijs ik naar de noodkreet van diverse havens. Zij werden geconfronteerd met het terugschroeven

van subsidies waardoor het opnieuw veel minder interessant werd om gebruik te maken van het vervoer per spoor.

Onze wegen zitten vol en wij zijn niet meer in staat om extra tonnages toe te laten. Men bedenkt allerlei formules, zoals een wegenvignet, een kilometerheffing en dies meer. Welk signaal geeft u als staatssecretaris? U bent ernstig tekortgeschoten.

Een extra belasting van het wegvervoer, door nog meer vrachtwagens onze wegen op te jagen, komt de verkeersveiligheid zeker niet ten goede.

Niet alleen vanuit een economische bezorgdheid, maar ook met betrekking tot het overheidsbedrijf NMBS Logistics en de verkeersveiligheid hebt u driemaal gefaald als staatssecretaris.

Ik denk dat het huidig voorstel misschien een stap in de goede richting is, maar wij missen ook daarin een antwoord op de nood aan zekerheid op termijn. Wij spreken hier immers alleen over een verlenging tot en met 31 december 2014. Ik denk dat het engagement veel verder had moeten gaan.

Wij hopen dat de volgende regering niet meer zo'n wispelturige staatssecretaris telt, maar een staatssecretaris die voet bij stuk houdt wanneer het over een dergelijke ondersteuning gaat.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3352/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3352/4)**

Le projet de loi compte 10 articles.
Het wetsontwerp telt 10 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 10 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 10 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

03 **Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française et la Communauté germanophone relatif à l'exercice des missions des Maisons de justice (3523/1)**

03 **Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de uitoefening van de opdrachten van de Justitiehuizen (3523/1)**

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Sans rapport
Zonder verslag

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3523/1)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3523/1)**

Le projet de loi compte 3 articles.
Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

[04] Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération entre l'État fédéral, les Communautés et les Régions relatif à la politique criminelle et à la politique de sécurité (3524/1)

[04] Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende het strafrechtelijk beleid en het veiligheidsbeleid (3524/1)

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Sans rapport
Zonder verslag

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3524/1)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3524/1)**

Le projet de loi compte 3 articles.
Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

05 **Projet de loi relatif à l'internement des personnes (3527/1-2)**
- Proposition de loi modifiant la loi du 21 avril 2007 relative à l'internement des personnes atteintes d'un trouble mental (2746/1-2)

05 **Wetsontwerp betreffende de internering van personen (3527/1-2)**
- Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 april 2007 wat de internering van personen met een geestesstoornis betreft (2746/1-2)

Projet transmis par le Sénat
Ontwerp overgezonden door de Senaat

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Sonja Becq

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ce projet et cette proposition de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan dit wetsontwerp en dit wetsvoorstel te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

M. Lahssaini, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

05.01 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, un certain nombre d'acteurs s'inquiètent concernant un des aspects du texte relatif à l'internement. En effet, il semble que certains frais d'internement pourraient être pris en charge par les personnes concernées. Pourriez-vous, madame la ministre, préciser les balises en la matière? En effet, certains acteurs craignent qu'il soit décidé d'interner certaines personnes pour que d'autres les prennent en charge. Il est donc important d'apporter des précisions en la matière.

05.02 Annemie Turtelboom, ministre: Monsieur le président, chère collègue, en fait, il s'agit d'un article qui a été repris d'une ancienne loi; c'est la raison pour laquelle il figure dans le projet de loi à l'examen. Il ne s'agit pas d'un fait nouveau. Les personnes qui ont élaboré le nouveau texte se sont basées sur des textes existants en les adaptant.

J'ai lu tous les articles parus dans la presse. Je peux comprendre qu'ils suscitent des interrogations ou des discussions. Il s'agit, en fait, d'un article de la loi de 1964. Il n'est donc pas question d'apporter un plus ou un moins.

05.03 Christian Brotcorne (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, vous dites qu'on a repris un texte d'un document existant. Mais il apparaît aussi que, dans la pratique, le coût des soins des personnes internées est pris en charge par le SPF Justice, alors que le texte à l'examen dit le contraire. C'est assez étonnant! Le texte qui existait déjà a été repris dans le nouveau texte alors que l'on sait qu'il est contraire à la pratique. En effet, dans la réalité, c'est le SPF Justice qui intervient.

Il faudrait peut-être qu'un jour, l'entrée en vigueur de la loi étant prévue pour 2016, on procède à une

adaptation de la loi en vue que cette dernière soit conforme à la pratique ou à la jurisprudence.

05.04 Annemie Turtelboom, ministre: Monsieur le président, il faut savoir que cet article est passé au Sénat en raison du fait qu'il figurait dans l'ancien texte et qu'il n'est pas appliqué.

Pour ma part, j'estime que M. Brotcorne a tout à fait raison de dire qu'il faudra qu'une proposition de loi soit déposée en vue d'adapter cet article et d'avoir un débat sur le sujet.

Cela étant dit, ce texte relatif à l'internement ainsi que l'ouverture en cours du CPL de Gand et la construction en cours du CPL d'Anvers attestent à quel point nous ne ménageons pas nos efforts sous cette législature pour adapter et améliorer la situation des internés dans nos prisons, ce qui était nécessaire dans notre pays.

05.05 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Madame la ministre, il importe que vous rappeliez ici que la volonté n'est nullement de faire participer davantage les personnes aux frais d'internement. Il serait important de rencontrer une série d'acteurs pour le leur signifier, car il serait opportun de les rassurer. Nous sommes conscients que sur la question de l'internement, ce texte-ci n'est qu'une petite étape par rapport à l'ensemble des difficultés que les personnes connaissent encore dans les structures. J'espère que nous pourrions encore améliorer la prise en charge. Ce sera l'occasion de nettoyer le texte de cette scorie du passé.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3527/1)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3527/1)**

Le projet de loi compte 136 articles.

Het wetsontwerp telt 136 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 136 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 136 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

06 **Projet de loi visant à corriger plusieurs lois réglant une matière visée à l'article 77 de la Constitution** **(3530/1)**

06 **Wetsontwerp tot verbetering van verschillende wetten die een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet** **(3530/1)**

Transmis par le Sénat

Overgezonden door de Senaat

Sans rapport

Zonder verslag

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3530/1)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3530/1)**

Le projet de loi compte 11 articles.
Het wetsontwerp telt 11 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 11 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 11 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

07 **Projet de loi portant établissement de la filiation de la coparente (3532/1-3)**

- **Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'instauration d'un statut pour les coparents (3303/1-2)**

07 **Wetsontwerp houdende de vaststelling van de afstamming van de meemoeder (3532/1-3)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de invoering van een statuut voor meelouders betreft (3303/1-2)**

Projet transmis par le Sénat
Ontwerp overgezonden door de Senaat

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Sonja Becq, Nathalie Muylle, Nahima Lanjri, Gerda Mylle, Bercy Slegers, Renaat Landuyt

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ce projet et cette proposition de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan dit wetsontwerp en dit wetsvoorstel te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Sarah Smeyers, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

07.01 **Sonja Becq** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ondanks het feit dat het moment misschien niet evident is, wilden wij toch een uiteenzetting houden omtrent de automatische erkenning van het ouderschap voor de meemoeders. Wij zijn oprecht blij dat wij dat wetsontwerp kunnen goedkeuren, waardoor kinderen die geboren worden in een lesbische relatie, voortaan op gelijke voet geplaatst worden met kinderen die geboren worden in een heterorelatie. Indien het lesbisch koppel gehuwd is, wordt de echtgenote van de moeder van het kind zodoende automatisch meemoeder. Wanneer het

koppel niet gehuwd is, kan de meemoeder het kind alsnog erkennen, ook wanneer het koppel nadien eventueel nog huwt, op dezelfde manier als bij heterokoppels. Dat betekent meteen dat de adoptieprocedure, die tegenwoordig doorlopen moet worden om een kind van de partner te kunnen erkennen, niet meer nodig zal zijn. Dat is vooral belangrijk vanwege de onzekerheid voor de meemoeder indien er iets met de moeder gebeurt tijdens het verloop van de procedure, omdat er in die tussenperiode geen enkele afstammingsband op een juridisch verankerde manier met de meemoeder bestaat.

Uiteraard zijn wij ook blij dat de bespreking in de Senaat kon plaatsvinden op grond van het voorstel dat wij in de kamer hadden ingediend, en dat in de vorm van een amendement. Na de bespreking en na samenwerking met alle partijen heeft dat geleid tot het uiteindelijk ontwerp, zoals het nu in de Kamer voorligt.

Het is de bedoeling van ons voorstel, zoals ook in het ontwerp tot uiting komt, dat het afstammingsrecht dat vandaag al van toepassing is op heterokoppels waarin de man niet de biologische vader is van het kind, doorgetrokken wordt naar lesbische koppels. Voor ons was dat het beste denkspoor. Uit de hoorzittingen kwam dat ook als beste resultaat naar voren.

Wij beseffen dat die regeling niet volmaakt is. De nieuwe afstammingsregeling is ook niet volmaakt voor heterokoppels waarin de wettelijke vader niet altijd de biologische vader is. Herhaaldelijk heeft het Grondwettelijk Hof arresten geformuleerd dat onze wetgeving aangepast moet worden. In die zin leek het ons belangrijk om de regeling alvast af te stemmen op wat er vandaag bestaat. In een volgende legislatuur willen wij ons ertoe engageren om effectief op een open en constructieve manier het parlementair debat te voeren om de problematiek van de voortplanting en afstamming in zijn geheel aan te pakken, zowel voor heterokoppels als voor halebikoppels.

De adoptieprocedure wordt vandaag de dag door vele meemouders als oneerlijk ervaren omdat adoptie pas kan plaatsvinden twee maanden na de geboorte, de rechtbank de meemoeder geschikt moet bevinden en bovendien ook nog het voorbereidingstraject moet worden gevolgd. Indien er in de tussenperiode iets gebeurt, is er geen enkele juridische band. Ik herhaal dit nog eens omdat wij voornamelijk die vragen en bedenkingen kregen vanuit deze groep. Daarnaast rees bij adoptie ook vaak het probleem van stukgelopen relaties, wat betekent dat in zulke gevallen ook geen juridische band kon ontstaan ten aanzien van de meemouder, wanneer niet expliciet in de wil voorzien was om samen ouder te zijn en dit op deze manier mee te honoreren.

De bestaande situatie was allesbehalve wenselijk. Vooral het grote politiek draagvlak om deze regeling tot stand te brengen was belangrijk, ook voor de halebibeweging zelf. Zij vonden het belangrijk dat er in eerste instantie een regeling kon komen voor lesbische koppels, om discussies uit de weg te gaan, maar ook om er zeker van te zijn dat deze regeling er zou komen. In die zin zijn we heel blij en denken we dat dit voor kinderen een grote vooruitgang kan betekenen. Als wij dit ontwerp morgen goedkeuren, zal het zekerheid geven voor deze wensouders inzake bescherming.

Deze regeling is inderdaad beperkt tot een regeling voor twee moeders, maar wij willen ons ook engageren om in een toekomstige legislatuur te zoeken naar regelingen voor draagmoederschap. Wij vinden dat essentieel, ook om commerciële transacties inzake bevruchting te vermijden, zowel inzake lesbische moeders als voor homokoppels. Daarom vinden wij een goede regeling voor draagmoederschap belangrijk. Wij vinden het belangrijk de tijd te nemen om die discussie te voeren, ook in een volgende legislatuur.

Wij zijn blij dat deze regeling er is en dat we dit nog kunnen goedkeuren, om zo ook vaak jonge vrouwen zekerheid te kunnen bieden. Een vraag die we heel vaak krijgen, is of men nu morgen zijn kind kan erkennen. Het is belangrijk om te communiceren dat is voorzien in een overgangsperiode van zes maanden. Waar u wel de hand in heeft, mevrouw de minister, is dat dit ontwerp snel kan worden gepubliceerd. Dat is ook wel belangrijk.

07.02 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, le projet de loi qui est soumis à notre vote constitue pour mon groupe une avancée significative dans la lutte contre les discriminations et, surtout, pour la protection de l'intérêt de l'enfant.

L'établissement de la filiation à l'égard de la coparente permet de mettre sur un pied d'égalité les couples hétérosexuels et les couples de femmes quant à l'établissement et la contestation de la filiation et permet la reconnaissance de la comaternité sans passer par la longue et difficile procédure d'adoption.

Il permet aussi de combler un vide juridique actuel, notamment en cas de désaccord lors de la grossesse si la mère porteuse s'oppose à la reconnaissance alors que le projet avait été préparé par le couple ou encore en cas d'accident malheureux avant la fin de la procédure d'adoption, et d'assurer une sécurité accrue juridique à ces couples.

Ce texte représente un pas important, mais sans être le dernier qu'il nous faudra franchir, comme le disait ma collègue. En effet, lorsque notre assemblée aura légiféré en matière de gestation pour autrui, il conviendra de permettre la même procédure au profit des couples d'homosexuels masculins. C'est alors que nous pourrions vraiment nous féliciter de la fin de cette discrimination importante entre les couples hétérosexuels et homosexuels.

C'est pourquoi nous nous félicitons de l'avancée qu'il nous est proposé de voter demain.

07.03 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, je vous ai interrogée à de multiples reprises sur ce projet de loi car ce sujet me tient à cœur. Comme vous sembliez avoir pris les choses en main, je pensais que les choses avanceraient correctement. J'avoue que vous nous avez fait très, très peur car nous croyions finalement que la législature passerait sans voir le problème résolu.

Il s'agit pourtant d'un problème déjà ancien. En 2002, j'ai déposé la première proposition de loi qui établissait une filiation entre un enfant et deux parents de même sexe, avec le même objectif de tenter de résoudre le problème de tous ces enfants qui, déjà actuellement, naissent dans des familles de femmes grâce à la procréation assistée.

Entre-temps, heureusement, les choses ont avancé quant à l'adoption, ce qui représentait un premier pas symbolique de très grande importance; en effet, l'ensemble de ce parlement se prononçait sur l'autorisation accordée à des couples de même sexe d'élever des enfants.

Ces enfants sont déjà élevés et vont très bien. Mais puisqu'il faut passer par cette procédure de l'adoption pour rassembler une majorité parlementaire, nous le ferons!

Aussi bien les personnes concernées que les multiples intervenants de l'adoption ont remarqué que la procédure était inadéquate. On le sait, une adoption est longue et nécessite une formation, une série de formalités et de passer par la justice et autres. C'était totalement inadéquat par rapport à un parent qui a été dans un désir d'enfant, qui a pu réaliser ce désir d'enfant, qui élève de fait les enfants depuis de nombreuses années. Mélanger en plus ce public avec un public en demande d'adoption était totalement inadéquat.

Heureusement, ce texte va aligner la situation des couples de femmes sur la situation des couples hétérosexuels avec les mêmes possibilités, avec la reconnaissance prénatale, qu'on appelle plus généralement la reconnaissance sur le ventre. Le texte ne prendra ses effets que six mois après la publication mais ne concernera pas que les nouveau-nés, mais l'ensemble des enfants mineurs. En effet, toutes les mères qui n'ont pas eu l'occasion de reconnaître leur enfant pourront le faire dans l'année qui suit l'entrée en application de cette loi.

On me demande parfois si la cohabitation est obligatoire. Non, puisque les hétérosexuels n'ont pas besoin de cohabiter pour reconnaître leurs enfants. Les mêmes règles s'appliquent en la matière. D'autres débats viendront encore animer ce parlement au sujet de la filiation, de l'accès aux différents modes de filiation. Ces débats étant beaucoup plus compliqués mériteront de vraies auditions, fouillées et tranquilles sur le sujet, ce qui n'était plus possible maintenant en fin de législature.

07.04 Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer de voorzitter, ik had niet gezien dat mevrouw Genot ook nog moest spreken.

Ik denk dat wij hier vandaag met het voorliggend ontwerp, waaraan hard werd gewerkt, een bestaande ongelijkheid wegwerken tussen de vaststelling van afstammingsbanden bij koppels van gelijk en verschillend geslacht.

De voorbije tien jaar is ons familierecht heel sterk geëvolueerd op het vlak van de rechten van homoseksuele koppels.

In 2003 kregen zij het recht om te huwen. Vanaf 2006 kunnen zij samen kinderen adopteren. Dit ontwerp is

een logische volgende stap, namelijk dat men ook de vaststelling van een afstammingsband kan doen ten aanzien van de meouders.

Dit betekent dat een discriminatie wordt weggewerkt, maar dit betekent vooral dat de rechtspositie van de meouder, tijdens de lange en zware adoptieprocedure die vaak verschillende maanden tot een jaar kan duren, veel sneller, vanaf het moment van de geboorte, duidelijk wordt. Dat lijkt mij ook zeer logisch en in het belang van het kind te zijn.

Met dit ontwerp zetten wij vandaag een stap verder in het wegwerken van een discriminatie tussen homoseksuele koppels en heteroseksuele koppels. Alleen al om die reden kan ik dit ontwerp meer dan steunen.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3532/3)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3532/3)**

Le projet de loi compte 31 articles.
Het wetsontwerp telt 31 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 31 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 31 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

08 **Projet de loi modifiant l'article 409 du Code pénal incriminant l'incitation à pratiquer des mutilations génitales chez les femmes (3526/1)**

08 **Wetsontwerp tot wijziging van artikel 409 van het Strafwetboek, houdende de strafbaarstelling van het aanzetten tot genitale verminking bij vrouwen (3526/1)**

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Sans rapport
Zonder verslag

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3526/1)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3526/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

09 **Projet de loi visant à corriger plusieurs lois en matière de justice (3531/1)**
09 **Wetsontwerp ter verbetering van verschillende wetten inzake justitie (3531/1)**

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Sans rapport
Zonder verslag

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3531/1)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3531/1)**

Le projet de loi compte 38 articles.
Het wetsontwerp telt 38 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 38 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 38 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

10 Renvoi d'un projet de loi en commission

10 Verzending van een wetsontwerp naar de commissie

Je vous propose de renvoyer à la commission des Relations extérieures le projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et les Etats-Unis d'Amérique relatif au statut d'une catégorie de personnel relevant des Forces des Etats-Unis, fait à Bruxelles le 13 juillet 2012 (transmis par le Sénat), n° 3507/1.

Ik stel u voor het wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika inzake de rechtspositie van een personeelscategorie van de Strijdkrachten van de Verenigde Staten, gedaan te Brussel op 13 juli 2012 (overgezonden door de Senaat), nr. 3507/1, te verwijzen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Il s'agit, en fait, d'un problème d'impression du document transmis par le Sénat.

Une correction de texte s'impose.

Une réunion de la commission est prévue demain; ce texte reviendra ensuite en séance plénière.

Ordre des travaux / Regeling van de werkzaamheden

Nous avons terminé nos travaux pour aujourd'hui car les textes relatifs à la Défense et aux Relations extérieures viendront en discussion demain après-midi, à partir de 14.15 heures. Il y aura des votes à partir de 17 heures.

Demain matin, à 9 h 30 se réunit, à la salle Internationale, la commission de la Révision de la Constitution et de la Réforme des Institutions. À 12 h 30, il y a un Bureau. Nous verrons donc à 12 h 30 si nous devons reprendre les travaux de la commission demain soir après les votes.

La séance est levée. Prochaine séance le mercredi 23 avril 2014 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering woensdag 23 april 2014 om 14.15 uur.

La séance est levée à 18.15 heures.

De vergadering wordt gesloten om 18.15 uur.

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

Dit verslag heeft geen bijlage.